EC

SR

9

Barevná kouzla Roberta Costy

Je to už pětačtyřicet let ,co americký tvůrce speciálních efektů začal pracovat na filmech,které mu pomohly vstoupit mezi elitu amerického filmového průmyslu.Podílel se na stovkách filmů a jedním z nich byl i u nás promítaný Starman.

Mezi jeho laserovými kouzly v obtížně proveditelné finální scéně z tohoto filmu a jeho začátky v Chicagských ulicích se táhne bohatá,prací naplněná cesta.

Narodil se v roce 1926 a vyrůstal na chicagském předměstí, obklopen kriminalitou,která tu byla všedním jevem.

"Jediným,co mě drželo při životě,uprostřed těch špatností, bylo několik kamrádů,comics,film a radio.Filmem jsme se skutečně zabývali neustále.Jednou jsme například koupili staré grotesky, našli starý,opuštěný dům,natáhli prodlužovací šňůru do dalších domovních dveří a otevřeli jsme si vlastní předměstské kino,kde jsme promítali za "niklák" (5 centů-poz.aut.) pro děti."vzpomíná na doby svého dětství a dodává:"Co mě však opravdu zajímalo, byly knihy science-fiction a comics.Musel jsem koupit každý sešit, který vyšel v těch 30tých a 40tých letech,včetně prvních Supermanů.Byly pro mě velice důležité,ale teď už je nemám.Když jsem šel na začátku války do námořnictva,daroval jsem je své přítelkyni. Za týden se jich nabažila a všechny je spálila."

V námořnictvu pokračoval se svými zálibami a stal se promítačem.Promítal válečné filmy na lodích,námořních základnách a vůbec všude,kde mohl.Po válce se se svojí ženou,Mary-Ann,usadil v Kalifornii,kde chtěl zkusit proniknout do show-bussinesu.Brzy však zjistil,že to není tak jednoduché a s povděkem přijal místo promítače v místním kině.

Dlouho jím však nebyl.Při svých experimentech objevil nový způsob vyvolávání barevného filmu a všechen svůj volný čas trávil fotografováním a vyvolávením.Díky fotografiím a poválečnému rozmachu barevného filmu,získal Costa práci v nových laboratořích pro výzkum barev,které vznikly v Hollywoodu.Konečně našel to,co

hledal a stal se tím,k čemu měl talent a vztah.

"Myslím,že mě chytilo hned od začátku.Téměř bez rozmýšlení jsem přijal práci v laboratořích a dobře jsem udělal,protože jsem k tomu měl vlohy.Strávil jsem spoustu času učením.Studoval jsem barvy,postupy prací a vůbec všechno okolo filmu. Taky jsem hodně experimentoval a začal vyvíjet techniky,které používám dodnes.

Jednou se třeba objevil problém,když jsme zkoušeli kopírovat film Kodachrom,protože kontrast kopie byl moc velký.Jedinou cestou ke snížení kontrastu bylo použití toho,co nazývám negativní maskou.Udělali jsme velmi málo kontrastní černobílý negativ přes růžový filtr,potom takový "sendvič" s originálem a reftografií.Ta měla nižší kontrast a výsledek byl velice uspokojivý.Myslím,že je to sice velmi komplikovaný proces,na kterém pracuje asi 4 nebo 5 lidí,ale má dalekosáhlé možnosti, dnes třeba i pro video,které má s kontrastem velké starosti."

Costovy odborné znalosti dosáhly bodu,kdy cítil,že nastala doba,aby znova zkusil štěstí.On i jeho žena začali pracovat pro televizi.Udělali některé z prvních barevných materiálů pro televizní síť NBC a s rostoucí reputací pro kvalitu a rychlost se jim práce začala hrnout.Z potřeby stálejších příležitostí se rozhodli a na malém Los Angelesském předměstí Eagle Rock si postavili malé studio.To ještě netušili,že ta největší příležitost,možnost podílet se na efektech pro slavný SF film FLASH GORDON teprve přijde.

"Do tohoto filmu jsme se zapojili přes Toma Shermana. Když byl totiž film dotočen,zbyly producentům ještě nějaké peníze a tak se rozhodli film přetočit.Ke zbylým penězům přidali další a pak jsme dostali příležitost my.Pro tento film jsme vyrobili mnoho zařízení,včetně dálkově řízené kamery,která nebyla řízena počítačem,ale šesti malými joystickovými krabicemi.Byl to pro mě velký projekt,a získal jsem při něm mnoho zkušeností,protože jsem měl dost času na zkoušení různých nápadů.Ve Flashi Gordonovi jsem například zkusil nový maskovací proces,který se mi tak osvědčil,že ho používám dodnes.Používám ho i v televizní tvorbě, včetně SF seriálu V."

Costovou specializací však stále zůstávají kouzla s barvami.

Ty v plné míře uplatnil právě ve Starmanovi,kdy je nad územím Spojených států sestřelen mimozemšťan,který k nám přiletěl na"pozvání" automatické sondy Voyager II.Má pak tři dny na to, aby podnikl cestu k Meteor Crater v Arizonské poušti,kde na něj čeká jeho mateřská loď.Ve scéně, kdy se vesmírná loď vznáší nad představitelj titulních rolí Jeffem Bridgesem a Karen Allenovou, jsou stejně jako dno kráteru osvětlení červeným laserovým světlem .Společnost však měla s natočením tohoto efektu velké problémy."

"S laserovými obrazy jsem pro film dělal asi pět let.Udělal jsem v té oblasti hodně práce a naučil se je dobře snímat.Kvůli těmto znalostem mi volali z produkční kanceláře Starmana a oznámili mi ,že se mnou počítají jako s konzultantem pro lasery. Že mají takovou a takovou sekvenci a co bych jim k tomu poradil. Šel jsem tam a hned mi bylo jasné,co po mě chtějí.Začal jsem přemýšlet,jak na to.

Problém byl v tom,že John chtěl,aby všechno vypadalo červeně,jenže červená je pro kameramana jedna z nejtěžších barev. Je to světlo z velmi nízkou hladinou a kromě samotné fyzikální stavby filmu exponujete pouze jednu z emulzních vrstev.Kromě toho je nemožné snímat laser bez použití nečeho,na čem by byl vidět, jako je například kouř nebo prach,protože je to koneckonců jen světlo.Museli jsme přitom předpokládat,že do záběru se dostane jak dno kráteru a skály,tak i spodek vesmírné lodě.Naštěstí jsem dostal dost prostoru k experimentování.

Nejprve jsme za to všechno postavili bílou cykloramu a zkoušeli jsme to nasvítit na cykl,co nejjasnějším červeným světlem tak,aby z toho vlastně byla maska.Ať jsme to však dělali jak jsme chtěli ,nemohli jsme nikdy toho červeného světla získat dostatečné množství.Někoho napadlo zkusit černý cykl.Postavili jsme ho a udělali několik zkušebních záběrů,které jsem v laboratoři zpracoval a pak přinesl Carpenterovi ukázat.Protože jsem víceméně vyřešil problém,který zdržoval práci na filmu,byl velmi spokojen,nakonec však usoudil,že to stále nemá dostatek kouzla, a že budeme dál hledat způsob jak tento těžký záběr natočit."

Během svátků si Costa záběr znovu promyslel a rozhodl se zkusit jiný přístup.Carpenter totiž prohlásil,že bude záběr točit tak dlouho,dokud nebude hotov.S tímto na paměti se Costa pustil do kombinace lokálního osvětlení a barevných manipulací.

"Základní věcí,kterou musíte mít stále na paměti,když pracujete s lasery,je to,že právě laser musí být klíčovým pramenem expozice.Když totiž osvětlovači rozsvítili všechna světla a pak do toho pustili lasery,ta ostatní světla úplně zanikla.Nejprve jsme tedy pustili laser a teprve potom rozestavili a nasvítili ostatní prostory.Nejlepší kombinací se ukázalo nasvítit laserem lidi a červenými reflektory pozadí.Konečný efekt vypadal docela dobře,ale Carpenter usoudil,že červená nemá to kouzlo,které jsme chtěli a ptal se nás na použití různých barevných kombinací.Zkoušeli jsme třeba zelený laser na lidi,oproti červenému pozadí. Byl to velice pozoruhodný efekt,ale John po nás pak zase chtěl, abychom to udělali modře.Ukázal jsem mu ,že to s laserem nejde udělat ,protože když se použije modrý filtr,zmizí.

Pak jsem nadhodil,že by to ale šlo zpracovat na už natočeném materiálu v laboratoři.A tak nakonec vzniklo to nádherné modré světlo,které je vidět v záběru."

Costa,pro kterého to byla jen další ze stovek jeho prací se spokojeně usmál,ale v hlavě se mu už začal rodit další nápad, pro nový film.Doufejme,že se k nám po Starmanovi,dostane i některé další dílo dnes třiašedesátiletého tvůrce,abychom se mohli jeho precizní prací znovu pokochat a ukojit hlad po typu filmů, na které je naše distribuce tolik chudá.

Pavel Kolář

STARMAN

Scénář: Bruce A. Evans, Raynold Gideon
Režie: John Carpenter
Kamera: Donald M. Morgan
Hudba: Jack Nitzsche
Hrají: Jeff Bridges, Karen Allenová, Charles Martin Smith, Richard Jaeckel

Starman vypráví o mimozemšťanovi, ale je více romantickomilostným snímkem, než vědeckofantastickým filmem.

Příběh se odehrává v roce 1977. Jednotky protivzdušné obrany sestřelí neznámý objekt, který vnikl do atmosféry.

V domku si Jenny Haydenová vzpomíná na nedávno prožité štěstí se svým manželem, který tragicky zahynul. Promítá si amatérský film, ale nakonec unavená usne. Později ji budí podezřelý hluk a namodralá záře na obloze. Spatří na podlaze úplně nahé malé dítě, které se před jejíma očima mění v dospělého muže, k nerozeznání podobného jejímu mrtvému manželovi. Je rozrušená, snaží se utéct, ale neznámý muž k ní nasedne do auta a požádá jí, aby ho odvezla do Arizony. Jenny nedokáže odporovat.

Mezitím policie vyšetřuje podivnou událost minulé noci. Televize mluví o pádu velkého meteoritu, ale na druhou stranu je všem jasné, že se jedná o UFO. Začíná pátrací akce po pilotovi - mimozemšťanovi.

Jenny veze neznámého muže dál, ale stále se snaží zachránit. Prosí o pomoc řidiče jiného auta, ale ten je za pomoci černé kuličky rukou mimozemšťana vyděšen. Muž se snaží Jenny vysvětlit, že se musí do tří dnů dostat na určité místo, kde na něho čekají druhové. Pokud to nestihne a oni odletí, zahyne. Prchají dále. Policie už dostala zprávu o ujíždějícím oranžovém Mustangu, ale od NASA má pokyn auto pouze sledovat. Jenny začíná být mimozemšťan sympatický, když vidí, jak u bistra oživí pomocí další černé kuličky uloveného jelena. Až teď se rozhodne, že mu pomůže před policií, která je jim na stopě. Oba se pokusí utéci,

ale Jenny je těžce raněna. Mimozeměštan její tělo ukryje, oživí černou kuličkou. Oba pak pokračují dál v cestě v nákladním vagónu. Tady spolu prožijí noc a muž jí řekne, že počali syna. Ona tomu moc nevěří, protože ví, že nemůže mít děti.

Agent Fox od policie je zatím nervózní, protože mimozeměštan stále uniká, ale Shermin, jehož hlavním úkolem je zkoumání mimozemských civilizací, jeho loveckou náladu nesdílí. Čekají na oba uprchlíky na místě, kde má dojít k setkání s kosmickou lodí. Pronásledovaní se dostanou až ke kráteru v Arizonské poušti, ale Jenny už musí mimozeměštanovi pomáhat, protože je příliš zesláblý. Shora se snáší ohromná koule. Jenny se loučí s mužem, kterého teď již miluje. Muž jí dává poslední černou kuličku pro jejich syna, který až dospěje, už bude vědět co s ní udělat. Jenny zůstává sama.

Příběh chvílemi nepůsobí moc věrohodně, ale dokáže zaujmout obrazem lidské snášenlivosti a pochopení, kterého je na světě tak málo. Film běží z popularity E.T. - Mimozeměštana a dalších vědeckofantastických filmů. Na trikové složce se podíleli specialisté z Lucasovy trikové dílny a vedoucí výroby byl slavný herec a producent Michael Douglas.

Tatiána Podpěrová
literatura: filmový přehled č.1

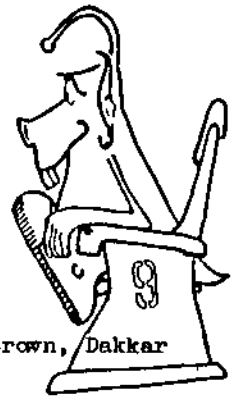
Starmanův syn

Ti,kteří viděli film Johna Carpentera "STARMAN"-a teď když byl tento film zařazen i do naší distribuce věřím,že ho viděli všichni, si jistě pamatují jednu ze závěrečných scén,kdy se návštěvník z kosmu loučí se svou pozemskou partnerkou a dává jí tajemnou kouli se slovy, že jejich syn bude vědět,jak s ní naložit.Musím přiznat,že to zajímalo i mě;snažil jsem se přijít na to;co s ní onen syn podnikne. Film vznikl v roce 1984,získal úspěch a tak již o dva roky později Michael Douglas jako producent začal tvořit s odpovídajícím nákladem televizní seriál nazvaný taktéž "STARMAN".

Bohužel,výsledek byl o mnoho horší než jeho prvovzor.Syn "hvězdného muže" již sice žije,a má ve filmu již dokonce 14 let,ale soufale velá otce;protože neví,co má s kuličkou dělat.A opravdu.Otec se znovu objeví, ale již ne v postavě Jeffa Bridgese,který tuto roli odmítl,leč Roberta Hayse,herce,kterého u nás známe z hlavní role v bláznivé komedii "Připoutejte se,prosím!"

Hays,syn letce,se jen těžko dostával k povolání herce. Ve 22letech často zůstával úplně bez peněz a spal ve starém karavanu,kde čekal na svou příležitost.Moc štěstí zpočátku neměl;proto le kandidoval na roli Luke Skywalkera v Lucasových "Star Wars",kterou nakonec získal Mark Hamill.Dnes má již pevnou pozici,hlavně díky televizi a závodům automobilů, kterých se zúčastnuje jako profesionál.

Podle Ciné Revue zpracoval
Pavel Kolář

ATOR I.

Překlad názvu: Ator - Pán ohně
Hrají: Miles O'Keeffe, Sabrina Siani, Ritza Brown, Dakkar
Hudba: Carlo Maria Cordio
Kamera: Frederick Slonisco
Scénář: David Hills
Režie: David Hills

Je temná noc. Vesnicí se prohání vítr. Všichni obyvatelé se před větrem a zlými duchy temnot skrývají ve svých chatrčích a hledají ochranu u mihotavých plaménků domácích ohňů. Dveře jedné chatrče se s vrzáním otevřou a dovnitř vejde mohutná mužská postava oděná v kůžích, která nese v rukou balíček. Obyvatelé chýše jsou nejprve zděšeni a poté překvapeni, když je balík před nimi rozbalen. Je v něm nemluvně, chlapeček. Muž se představí jako kněz Pavouka, který přišel do vesnice s důležitým poslaním. Rodině svěří chlapce, kterého přinesl a žádá o jeho vychování. Za to slibuje dostatek potravy pro celou rodinu a poskytnutí ochrany celé vesnici do té doby, než chlapec dospěje. Než se stačí překvapení rodiče zmocnit na jakýkoliv projev souhlasu nebo odporu, cizinec zmizí v hluboké noci. Jeho návštěva byla tak neskutečná, že by jí neuvěřili, nebýt malého chlapce na kožešinách.

Malý Ator tak postupně během let vyroste ve statného mladého muže. Naučí se zacházet se zemědělským nářadím stejně dobře jako se zbraněmi a je pýchou svých rodičů, o nichž však neví, že to nejsou jeho praví rodiče. Společně s ním roste a dospívá jeho sestra Sanda. V Atorovi se probouzí náklonnost k Sandě, z čehož plynou i jeho duševní potíže, neboť nemůže milovat svou sestru. Když se se všemi těmito problémy svěří svým

rodičům, je příjemně překvapen, když se dozví skutečnou pravdu a zjistí, že nic jeho lásce nebrání. Rovněž rodiče Sandy jsou šťastni, že si jejich dcera vybrala za partnera právě Atora, neboť je nejlepším mužem kmene.

A netrvá to dlouho, a celá vesnice se připravuje na slavnost spojení životních poutí Atora a Sandy. Obřadní chýše je vyzdobena květy, všichni jsou slavnostně naladěni, stařešina vesnice je připraven pronést slavnostní řeč. Ator a Sanda s květinovými věnečky na hlavách předstupují před stařešinu.

Do slavnostní atmosféry náhle zazní divoký dusot kopyt. Černí bojovníci. Ve vesnici vznikne panika. Někteří muži se chápou zbraní a chabě se staví útočníkům na odpor. Vesnice však nemá naději. Černí bojovníci jsou vynikající váleční, navíc využívají momentu překvapení a své početní převahy. Meče a kopí se míhají vzduchem a pláň se brzy pokrývá mrtvolami. Vzplane první chýše, druhá a za chvíli je celá vesnice v plamenech. Ator se rovněž chápe zbraně a vybíhá do nejprudší vřavy. Až do této chvíle však bojoval jen s divokou zvěří a tvrdou nepoddajnou půdou. V boji muže proti muži nemá žádné zkušenosti. Zabíjet se dosud neučil. A tak netrvá dlouho a Ator se po ráně ze zadu skácí do prachu jako všichni ostatní. Sandy se zmocní vůdce černých bojovníků a unáší ji ke svému pánovi.

Tento příběh však začal mnohem dříve, za jedné bouřlivé noci, kdy bez ustání hřmělo, blesk stíhal blesk, krupobití řádilo v kraji a v jedné zapadlé chýši pozemská žena porodila Thornova syna. V tomtéž okamžiku se na jiném konci světa otřásl trůn Pavouka, Velká pavučina se na několika místech potrhala a Strážci Pavouka se podlomily nohy.

"Moc Pavouka je ohrožena. Kdesi se narodil Thornův syn. Přiveďte Gribu." Před Strážce Pavouka přivlekli stráže spoutaného muže.

"Gribo, chtěl jsi mne kdysi připravit o trůn, chtěl jsi se sám stát Strážcem Pavouka. To se ti však nepodařilo a za to pykáš. Nyní máš jedinečnou příležitost odčinit svou vinu. Kdesi se narodil Thornův syn. Vypravíš se v čele Černých

bojovníků, Thornova syna najdeš a zabiješ. On jediný by mohl ohrozit trůn Pavouka, a to se nesmí stát."

Zanedlouho již banda Černých bojovníků vyrazila do světa s Gribou v čele. Dlouho putovali krajem, až narazili na vesnici, v níž se za oné bouřlivé noci narodil Thornův syn. Ale jen Griba věděl, které z dětí to je. A tak zatím co hordy krvelačných bojovníků vraždili obyvatelstvo vesnice bez vyjímky, Griba se zmocnil Atora a uprchl s ním. Je-li jedině Ator schopen otřásti trůnem Pavouka, pak musí Griba použít Atora ke svým cílům, k pomstě a k definitivnímu svržení strážce Pavouka.

Když se Černí bojovníci vrátili ke svému pánovi a oznámili mu, že celá vesnice byla vyvražděna a Griba utekl, strážce Pavouka si oddychl, že se zbavil dvou starostí najednou. Když mu však po letech zvědové přinesli zprávu o tom, že se Griba pohybuje stále kolem jedné vesnice, pojal Strážce Pavouka podezření, že tenkrát Griba svůj úkol nesplnil tak, jak měl. A když se na Trůnu Pavouka objevili jedné noci další trhliny, poznal, že Ator stále žije. A tak byla vyvražděna další vesnice.

Když se Ator probral z bezvědomí, zjistil, že všichni jeho blízcí jsou mrtvi. Matka se šípem v zádech, otec s rozpolcenou lebkou. Dohořívaly poslední zbytky stavení a odnikud se neozval jediný hlas. Ator dlouho pobíhal po troskách vesnice, než se ujistil, že mezi mrtvými skutečně není Sanda. To znamená, že je živá, že ji unesli a že se jí Ator musí okamžitě vydat hledat. V nedalekém houští se mu podařilo chytit svého koně, z trosek vesnice posbíral nějakou zbroj a vydal se na cestu. Jel dlouho, až se zastavil k odpočinku na břehu říčky. Zatím co zamyšleně hleděl do vln, vynořila se za ním postava. Ator nedal jediným mrknutím oka najevo, že muže uslyšel. Vyčkal, a ve vhodný okamžik prudce bodl mečem dozadu. Byl však příliš pomalý. Než stačil nabrat rovnováhu po prudkém výpadu, měl již ostří protivníkova meče na krku. Nezbývalo mu, než odhodit zbraň. A pak mu mohl Griba, neboť to byl on, kdo k němu přišel ze zadu, vysvětlit několik důležitých věcí.

A tak se Ator dozvěděl něco ze svého života, zjistil, kdo je jeho otec i co jeho životním posláním. Griba mu však zamlčel svou úlohu na tomto poslání i to, že poté, co Ator svrhne Strážce Pavouka, chce Griba zaujmout jeho místo. A tak přesto, že Ator netušil Gribovy nekalé úmysly, přijal jej za svého učitele a pod jeho vedením se začal zdokonalovat v zacházení se zbraněmi.

Griba vede Atora do skryté temné jeskyně, která se má na delší dobu stát jejich cvičištěm. Není to obyčejná jeskyně. Je to vlastně hrobka dávno mrtvého slavného válečníka. V této hrobce je uložen i posvátný Thořův meč. Ator se během mnoha a mnoha dní i nocí naučí ovládat meč tak, jak to pravý bojovník má umět. Teprve ve chvíli, kdy se mu poprvé podaří v souboji Gribu porazit, dospívá jeho učitel k názoru, že žák umí vše potřebné. Vydávají se proto spolu na další cestu.

Při krátkém odpočinku na břehu řeky se stávají svědky dramatu. Po druhé straně řeky jede na koni osamělá dívka. Náhle je přepadena skupinou zarostlých divokých mužů, kteří ji strhnou z koně a pokoušejí se jí zmocnit. Ator okamžitě vytrhne meč z pochvy a vkročí do vody. Dívka však zřejmě pomoc nepotřebuje. Sotva se jí podaří uvolnit jednu ruku, chopí se svého meče a když se Ator vydrápe z vody na břeh, zbydou na něho již jen dva otrhanci. Přesto je překvapen, když mu dívka za pomoc ani nepoděkuje.

"O žádnou pomoc jsem se neprosila, byla bych se ubránila sama".

"Nečekám žádný vděk, ale mohla bys mi alespoň říct, jak se jmenuješ?"

"Run", řekla dívka, vyskočila na koně a zmizela v lese.

Když se Ator vrátil zpátky ke svému koni, čeká ho jen smějící se Griba.

Na další cestu se Ator vydává již sám. Při jízdě dubovým lesem na něho z ničeho nic spadne síť. Než se mu podaří z ní vymotat, je obklíčen tlupou divokých, po zuby ozbrojených žen. Je spoután a přiveden do vesnice. Večer je ve vesnici žen připravena slavnost, v níž se budou nejlepší bojovnice o ukořistěného muže bít. Vítězka souboje získá právo strávit s tímto mužem noc a další den jej pak čeká smrt.

Ator je velmi překvapen, když ve vítězce souboje pozná Run. Dívka si jej odvede do své chýše a tam jí Ator prozradí, že má namířeno do Chrámu pavouka. Run ihned projeví zájem. Chrám pavouka je přece pověstný svým bohatstvím. A toto bohatství Run neodolatelně láká. Co je to však platné, když Ator musí ráno zemřít. Trvalo mu proto dost dlouho,než Run přemluvil,aby se vydala na cestu s ním a pomohla mu k útěku.

Run s Atorem se v noci podaří zneškodnit stráže, zmocní se svých zbraní a vydají se na cestu. Po několika dnech jízdy dojedou oba k jeskyni, v níž sídlí čarodějnice. Ta se chce svými kouzly Atora zmocnit, omámí ho tak, že v ní vidí krásnou dívku. Ator jejím svodům podléhá a odchází s ní do jejích pokojů. Když se dlouho z jeskyně nevrací, Run, která čekala venku,se jej vydává hledat. Po delším bloudění jeskynními chodbami nalezne Atora ve vášnivém objetí čarodějnice. Strhne ze zad luk a vzápětí se šíp zaryje čarodějnici do zad. Ta se přímo v Atorově objetí mění z dívky v šerednou ježibabu, její kouzlo pomíjí a Ator se probírá z omámení. Oba společně pak prchají před její zlobou, cestou jsou ještě nuceni vybojovat bitvu s bandou jeskynních "chuligánů". Další cesta je zavádí do říše slepých, kteří střeží Thornův štít. Oběma se podaří nepozorovaně projít kolem slepých kovářů do temného podzemí, kde na mramorovém kvádru spočívá štít, jediná účinná zbraň proti Pavoukovi. Do jeskyně proniká malým okénkem úzký proužek světla. Jakmile se Ator nedopatřením dostane do cesty paprsku, vytvoří se na zdi Atorův stín, který na něj okamžitě zaútočí. Nastává dlouhý vyčerpávající boj se stínem, kdy se Atorův meč střetává se stínovým mečem. Atorovi pomalu ubývá sil, protože stín je větší a silnější než on. Naštěstí však Run napadne zakrýt Thornův štít, který světelný paprsek odráží, svým pláštěm. Stín mizí. Boj vyhráli, teď již zbývá jen dojít se štítem zpět k říši slepých.

Po menší nehodě, kdy Atorovi zazvoní zbroj, slepí kováři je uslyší a strhne se menší bitva, pokračují v cestě do chrámu. Zatím v Chrámu pavouka se objevují další trhliny. Strážce zuří, neboť cítí,že se Ator blíží. Zanedlouho dochází ke střetnutí Atora a Run s bojovníky v chrámu. Přesila je

značná, oba jsou však vynikajícími bojovníky. Když se jim podaří probít se prvními strážemi, pronikají do chrámových chodeb a zanedlouho nalézají pokladnici. Run je oslepena zlatem a odmítá pokračovat v cestě. Ator však stále hledá Sandu a proto pokračuje v pátrání. Střetne se samotným Strážcem Pavouka, kterého se mu podaří po delším boji v temné chodbě uvěznit v obrovské pavučině. A pavouk se blíží. Náhle z dálky zaslechne křik Sandy. Ator vybíhá ven a ocitá se uprostřed velkého amfiteatru. Před ním se vypíná do výše dlouhé schodiště, na jehož horním konci se míhají neskutečně veliká pavoučí kusadla. Obrovský, snad desetimetrový pavouk pomalu vylézá ze svého doupěte. Ator vybaluje Thornův štít a postupuje pomalu k Pavoukovi v ústrety. Dochází k boji, v němž se nakonec podaří Atorovi pomocí štítu Pavouka přemoci. Štít je však při boji zničen, neboť moc pavouka je skoro stejně velká jako moc Thornova štítu. Sanda však vybíhá z nejbližší chodby nezraněna. Atorovi se podařilo ji najít a zachránit. Do nastalého ticha po boji se vmísí řinčení mečů. Ator si vzpomene, že kdesi v jeskyních zanechal Run samotnou se zlatem a běží napomoc. Přichází však pozdě. Run leží na podlaze, v ruce třímá velký drahokam. Umírá. Ator k ní poklekne, vezme jí hlavu do dlaní. Run otvírá pomalu oči. "Jsem ráda, že jsem tvou dívku neviděla. Můžu si teď před smrtí myslet, že žádná taková nebyla a že tvou dívkou jsem byla já."
Ator ponechal mrtvou Run v pokladnici Chrámu Pavouka, kam si tolik přála dojít a se Sandou a svým věrným medvídětem, které je celou cestu provázelo, se vracejí domů.

Film Ator - Pán ohně navazuje na popularitu filmů typu Barbar Conan. Děj filmu je však mnohem jednodušší, jakož i herecké výkony. Miles O'Keeffe však zdaleka nemá postavu Arnolda Schwarzenegera, ani jeho herecké schopnosti. (A to už je co říci) Celkově byl film rozvláčný, až místy nudný. Specielně scéna vynořování se Pavouka z jeho doupěte byla příliš pomalá i při sledování videa rychloposuvem.

Starknest

Brain Damage

Země vzniku : USA, 1988
Kamera : Bruce Torbet
Scénář : Frank Henenlotter
Speciální efekty : Peter Kuran, Dave Kindlon
Režie : Frank Henenlotter
Hrají : Rick Herbst, Gordon MacDonald,
Jennifer Lowry, Theo Barnes aj.

V horrorech se objevují různé druhy potravy pro všelijaká monstra : vampíři sají krev, zombie se živí lidským masem, Scottův vetřelec upřednostňuje vnitřnosti - a parazit Elmer papá lidské mozky.

Elmer je monstrózní bytost. Přesto ho nikdy nikdo nepřirovnával k odporným zombie nebo divokým vlkodlakům. Elmer totiž povýšil svou dychtivost na zvláštní kvalitativní stupeň. Libuje si ve vyčkávání a svou oběť "baví" cynickým humorem a oblíbeným songem Tommyho Dorseye "Elmer's Time". Když ale pak nastane čas mozkové hostiny, z malého parazita se vyklube nelítostná polobytost.

Velikostí a tvarem je Elmer srovnatelný s délkou lidského předloktí se zatatou pěstí, kůži má červenou a zvrásnělou, jeho hlavu tvoří vlastně jen tlama a tu zase pouze malé, špičaté zoubky.

Je hvězdou příběhu, který začíná jednoho dne setkáním Elmera s mladíkem Brianem (nemohu si pomoci, ale zde jde určitě o slovní hříčku : brain = mozek; pozn. aut.). Elmer velmi nerad chodí pěšky a potřebuje tudíž nějakého hostitele, který by ho donesl k vyhlédnuté oběti. Před střetnutím s Brianem Elmer dlouhý čas pobýval u starých manželů, kteří se ho snažili zdomácnit neustálým podstrojovánim zvířecích mozečků.

Potvůrka vstříkne Brianovi do mozku trochu své tělní tekutiny, čímž ho donutí být poslušným a povolným toulat se po nocích ulicemi.

Příliš dlouho jedl Elmer prasečí mozky; teď si chce chuť spravit na lidských ...

Asi je diskutabilní otázka, zda film "Brain Damage" je SF nebo horror. Autor článku v časopisu Cinema tuto otázku neřešil ani na ni nehledal odpověď. Pouze zdůrazňoval, že film není vhodný pro slabé nervy. Režisér Henenlotter prý totiž ve své horrorové černé komedii překročil všechny hranice vkusu ...

Podle časopisu Cinema
zpracoval Standa Čermák

STARMAN

Kamera : Donald Morgan
Scénář : Bruce Evans,Raynold Gideon
Triky : Dick Smith,Stan Winston,Rick Baker,Roy Argobast,etc.
Režie : John Carpenter
Hrají : Jeff Bridges,Karen Allen,Richard Jaeckel,Charles Martin Smith , etc.

"Chtěl jsem ukázat romantický pohled na výlet napříč Amerikou" řekl Carpenter o tomto filmu,který společnost Columbia Pictures stál 24 000 000 $.K nám do kin se dostal jako SF dílo tohoto dnes 40-letého režiséra.

Carpenter se narodil 16.1.1948 v Bowling Green ve státě Kentucky,kde také navštěvoval univerzitu.Vystudoval filmovou režii na Jihokalifornské univerzitě a již od roku 1962 natáčel amatérské krátkometrážní filmy,o jejichž obsahu výmluvně hovoří samotné názvy: Revenge of the Colosall Beast(Pomsta obřích šelem),Gorgo versus Godzilla,Terror from Space (Hrůza z vesmíru), Sorcerer from Outer Space (Čaroděj z kosmu),Warrior and Demon (Bojovník a démon),Gorgon the Space Monster(Gorgona,příšera z vesmíru).

On sám však o sobě tvrdí:"Když jsem šel na filmovou školu,věděl jsem,že budu komerčně laděný režisér ,a že budu moci točit cokoliv.Muzikály,westerny,válečné filmy,gangsterky i milostné příběhy."

A tato slova potvrzuje i jeho filmografie,obsahující téměř všechny výše jmenované žánry.Jako příklad:debut v roce 1970-Dark Star (Temná hvězda)-parodický SF film s příznivými ohlasy kri-

tiky i publika,1976 -thriller Assault on Precinct 13 (Útok na okrsek 13) o přepadení policejní stanice, 1978-Halbween -horror odehrávající se v době tradičních strašidelných taškařic mládeže,kdy z psychiatrické léčebny uteče vraždící maniak,1979-Elvis Presley(uveden i u nás) příběh krále rokenrolu a jeho cesta ke slávě,1980-The Fogg (Mlha) mírně ironický horror se motivými duchy,1981 - Escape from the New York (Útěk z New Yorku) - SF thriller o záchraně prezidenta,který se s letadlem zřítí do Manhattanu,v té době největšího vězení světa,1982 - The Thing (Věc)-nezdařené remake 30 let starého SF horroru o setkání s agresivním mimozemským organismem,1986 -Big Trouble in Little China (Velký problém v Malé Číně)-mystický,komediálně laděný příběh o problémech 2 260 let starého číňana,který má tu smůlu, že jako oběť pro zlomení kletby si vybere snoubenku hlavního hrdiny a konečně Starman (1984),film zase z jiného těsta.Lyrický melodram plný citu,porozumění a sentimentu.

Rozepisovat se o ději této nákladné podívané by myslím bylo nošením dříví do lesa.Vhodnější by bylo podívat se do zákulisí jeho vzniku.

Do celého projektu bylo zapojeno kromě Carpentera ještě několik režisérů.Mezi jinými i John Badham (War Games,Short Circuit) a Tony Scott (The Hunger,bratr Ridleye Scotta).Ještě než začal v říjnu 1983 Carpenter najímat štáb,dostal projekt přiklepnuto 5 000 000 $ a v té době za sebou měl víc jak čtyři roky vývoje u Columbia Pictures,studia,které "má na svědomí" i Spielbergův megahit E.T.Mnozí,i u nás,si všimli nápadné podobnosti mezi oběma příběhy.Byla trnem v oku i producentům a tak bylo rozhodnuto znova přepsat celý scénář,přidat milostný příběh a odstranit mnoho prvků SF.Podoba pak zůstala pouze základní osa příběhu.

Při natáčení byl velký důraz kladen na náladu.Například pro Starmanovo první vystoupení v domě Jenny Haydsnové se Carpenter s hlavním kameramanem Donaldem Morganem (spolupracoval s Carpenterem již na autohorroru Christine) snažili vytvořit magickou a těžkomyslnou atmosféru.Ovšem jinak než to bylo u jiných fantastických filmů.Režisér o tom řekl:"To je dnes takové klišé.Všechno

co je magické nebo mimozemské je zezadu osvětlováno reflektory mířícími na kameru.Typickou ukázkou je Poltergeist.Tam když se otevřou dveře,všechno světlo proudí dovnitř.Je to levná cesta jak říct,že je něco neznámého za dveřmi."

O tom,že si dal na trikových scénách záležet,svědčí i "výroba" scény,která přímo souvisela se Starmanovým zjevením. Ve scéně,kdy nehmotný mimozemšťan přechází v přesnou kopii skutečného člověka,spojili své síly a um tři mistři maskéři se svými týmy.Dick Smith (The Exorcist,Altered States),Stan Winston (Heartbeeps,Terminator,Aliens,Predator) a držitel Oscara Rick Baker (American Werewolf in London).Každý z nich dostal na starost jeden ze záběrů.Dick Smith pracoval na proměně obličeje.Nejprve sňal odlitek tváře 15-letého chlapce, vybraného pro svou podobnost s Jeffem Bridgesem.Potom sejmul masku Jeffovi a mezi těmito maskami vyrobil 150 různých hlav. Jakmile vyrobil každou jednu z těch"mezistupňových",natočil ji pomocí animátorské kamery.Práce na 10 sekundové scéně mu trvala sedm měsíců! Rick Baker mezitím pracoval na loutce novorozence a Winston na scénách,kdy se kojenec "natahoval" do rozměrů dospělého člověka.Jeden záběr stál 60 000 $.

Z jiného soudku pak byly další,stejně náročné a taky patřičně drahé scény.Scénář totiž předepisoval požár lesa, několik srážek aut a explozi cisternového vozu.O to,aby to vše proběhlo naprosto bezpečně a záběry byly realistické , se staral další přizvaný odborník na slovo vzatý,Roy Argobast, který s Carpenterem také již spolupracoval na Christine.A s naprostým klidem a jistotou spálil 6 akrů lesa,přesně podle režisérových představ.

A o tom,že režisérovy představy jsou hodně náročné,svědčí i finální scéna při Starmanově setkání s mateřskou lodí v v Meteor Crater v Arizonské poušti.Připomeňte si,že se nacházíte téměř uprostřed pouště a najednou začíná padat bílý sníh.Tento"vánoční" efekt pochází od obrazového poradce Joea Alvese (Jaws III): "Když jsem studoval Close Encounters,našel jsem zajímavý fakt, že kdykoliv se objevilo UFO,docházelo kolem nich k podivným

změnám počasí-déšť, sníh a podobně. Proto jsem Johnovi poradil, že nejnepřirozenější věcí bude sníh na poušti." To však Carpenterovi nestačilo a tak se zasněžená poušť ještě navíc noří do tajuplných barev, vytvořených laserovými kouzly Roberta Costy.

Největší zásluhu na tom, že tento celkem plytký, a to dějově i myšlenkově, film se nestal pouze přehlídkou speciálních efektů, mají představitelé hlavních rolí. Skvělá Karen Allenová, kterou jsme u nás v distribuci viděli už před čtyřmi roky jako svéráznou společnici Indiana Jonese v Dobyvatelích ztracené archy a Jeff Bridges, (Tron). Jeho přeměna z naivního, nechápajícího "vetřelce" v emocionální lidskou bytost je výkon hodný uznání, stejně jako jeho schopnost vnutit nám dojem zmateného mimozemšťana ukrývajícího se v lidském těle.

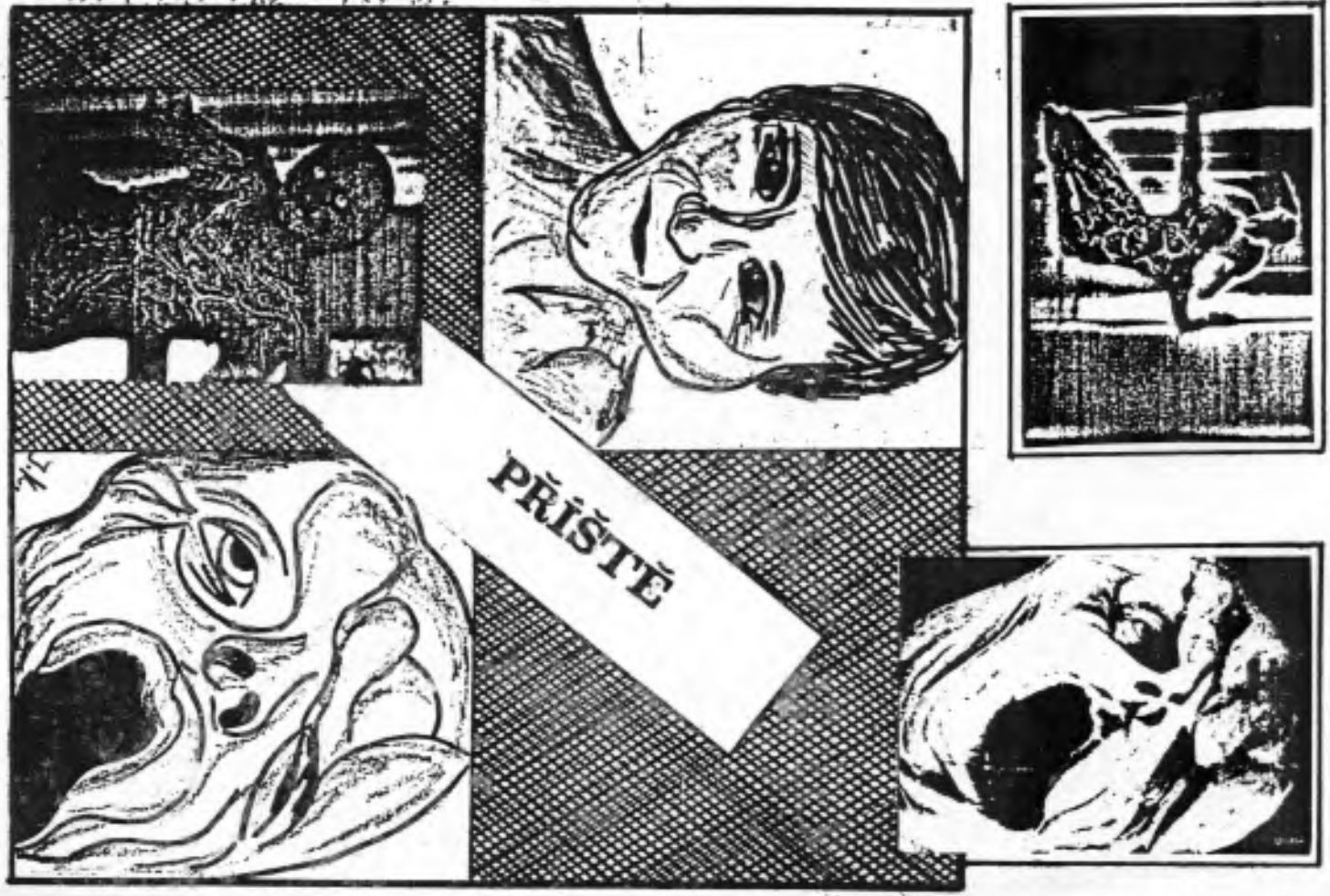
Pavel Kolář

OBSAH

Starman /il. Jana Kaplanová/ 1
Barevné kouzla Roberta Costy /Pavel Kolář/ 2
Starman /Tatiana Podpěrová/ 6
Starmanův syn /Pavel Kolář/ 8
Ator I /Starknest/ 9
Brain Damage /Standa Čermák/ 15
Starman /Pavel Kolář/ 16
Obsah 19
Příště - Altered States /il. Jana Kaplanová/ 20

SVĚTELNÉ ROKY - Filmově-reportážní magazín pro problematiku SF. Vydává Scifia of C.A.P. & company KSPVTU v nakladatelství Bellatrix. Příspěvky posílejte na adresu redakce. Veškerá autorská práva vyhrazena. Výhradně pro soukromou potřebu odběratelů. Zdarma. Číslo bylo dáno do tisku 27.8.1989. Vyšlo v létě 1989. Náklad 11 výtisků.

© RSR 1989

PŘÍŠTĚ